

Diarienummer: UBN.2015.118
Datum: 2015-11-09
Controller Mikael Falk
E-post: mikael.falk@ale.se

Utbildningsnämnden

Yttrande gällande fördjupad översiktsplan Nödinge

Nödinge är en av Ale kommuns huvudorter. Ortens utbud av handel och service har stor betydelse även för omlandet och intilliggande orter. En fördjupning av översiktsplanen för Nödinge anger principerna och ramarna för ortens framtida utveckling. Den fördjupade översiktsplanen tar under rubriken offentlig service upp hur skolstråket i Nödinge är tänkt att fungera samt förskolornas tänkta roll i ett framtida förtätat Nödinge.

Sektorn har tidigare under 2015 tagit fram ett arbetsmaterial kring en framtida skolstruktur i Nödinge som till stora delar överensstämmer med vad som föreslås, nämligen att skolor för de äldre barnen bör placeras i de centrala delarna. Detta är under förutsättning att skolorna för de yngre eleverna flyttas ut från de centrala delarna av Nödinge till mer naturnära lägen.

Det finns idag två stycken förskolor som hanterar merparten av behovet av barnomsorg för de centrala delarna av Nödinge, det är Rödklövergatans förskola samt Vitklövergatans förskola. Utöver detta finns även Nygårdens förskola som är en tillfällig enhet i Nödinge. Den stadsplanering som presenteras gällande både förtätning och gestaltning av de centrala delarna i Nödinge innebär troligtvis att dagens förskolor i förlängningen har ersatts med alternativa lokaler utifrån en ny samhällsstruktur. Utmaningen med att placera förskolor i de centrala delarna i Nödinge består framförallt i att tillgodose behovet av en tillräckligt stor utemiljö samt att erbjuda tillräckligt stora lokaler för att förskolorna inte skall bli allt för småskaliga och därmed svårare att driva ur en ekonomisk synvinkel.

De förslagna lösningarna kring biltrafiken i Nödinge är problematiska med tanke på att flera av dem kommer i direkt anslutning till sektorns verksamheter. Det finns ett behov av ytterligare stråk genom Nödinge samhälle för att kunna hantera en ökad befolkning. För att kunna få till ytterligare stråk i öst-västlig riktning föreslås att Rödklövergatan ansluts till Gamla Kilandavägen vid dagens vändplan för Storgårdens förskola.

Förvaltningens beslutsförslag till utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ställer sig bakom sektorns yttrande gällande den fördjupade översiktsplanen i Nödinge.

Utbildningsnämnden förklarar ärendet omedelbart justerad.

Eva Lejdbrandt
Sektorchef

Mikael Falk
Controller

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2015-11-09
- Fördjupad översiktsplan Nödinge;, konsekvenser, förutsättningar, planlösning

Ärendet expedieras efter beslut till:

För vidare hantering

Samhällsbyggnadsnämnden

Sektor samhällsbyggnad

Bakgrund

Nödinge är en av Ale kommuns huvudorter. Ortens utbud av handel och service har stor betydelse även för omlandet och intilliggande orter. En fördjupning av översiktsplanen för Nödinge anger principerna och ramarna för ortens framtida utveckling. Målet är att möjliggöra en långsiktigt hållbar utveckling av Nödinge till en attraktiv småstad där bostäder, kommersiell och offentlig service ges möjligheter att utvecklas och där det ska vara lätt att leva. Särskild vikt läggs vid att utveckla varierade boendemiljöer, attraktiva offentliga rum och fungerande trafik- och parkeringslösningar. Trygghet, närhet och identitet är tre ledord som ska känneteckna utvecklingen av småstaden Nödinge. Målet är att möjliggöra en fördubbling av befolkningen i Nödinge fram till 2030.

Samråd/samverkan

Sektorchef och samtliga verksamhetschefer inom utbildningsnämndens verksamhetsområde var inbjudna till remissmöten gällande den fördjupade översiktsplanen för Nödinge. Med anledning av den prekära budgetsituationen inför 2016 avböjde merparten av cheferna möjligheten att delta. Utbildningsnämnden samt sektorns verksamhetschefer kommer genom detta tjänsteutlåtande ge sin syn på den föreslagna utvecklingen i Nödinge.

Remissyttrande

Den fördjupade översiktsplanen är ett otroligt viktigt dokument som pekar ut riktningen för Nödinges fortsatta utveckling. Den ger också utbildningsnämnden och sektorn verktyg för planeringen av den framtida verksamheten. Det finns dock självklart en del aspekter i den fördjupade översiktsplanen som bör belysas utifrån utbildningsnämndens horisont.

Den fördjupade översiktsplanen tar under rubriken offentlig service upp hur skolstråket i Nödinge är tänkt att fungera samt förskolornas tänkta roll i ett framtida förtätat Nödinge.

Sektorn har tidigare under 2015 tagit fram ett arbetsmaterial kring en framtida skolstruktur i Nödinge som till stora delar överensstämmer med vad som föreslås, nämligen att skolor för de äldre barnen bör placeras i de centrala delarna. Detta medför att barnen i större utsträckning än idag transporterar sig själva till skolan vilket medför en minskad trafik i området kring skolan. Detta är under förutsättning att skolorna för de yngre eleverna flyttas ut från de centrala delarna av Nödinge till mer naturnära lägen. Det finns i dagsläget två förslag till placering av framtida F-3 skolor i Nödinge, det ena förslaget är den redan detaljplanlagda fastigheten på Norra Kilandavägen (område 11) och den andra finns i det planerade exploateringsområdet i Södra Backa/Stenkil (område 23).

Det finns idag två stycken förskolor som hanterar merparten av behovet av barnomsorg för de centrala delarna av Nödinge, det är Rödklövergatans förskola samt Vitklövergatans förskola. Tillsammans erbjuder de båda förskolorna ca 150 platser inom barnomsorgen. Utöver detta finns det även en tillfällig förskola i anslutning till Rödklövergatan, Nygårdens förskola med mellan 60-70 platser. Den tillfälliga förskolan används inte enbart för Nödinges behov utan fungerar även som avlastning för andra orter med brist på förskoleplatser.

Den stadsplanering som presenteras gällande både förtätning och gestaltning av de centrala delarna i Nödinge innebär troligtvis att dagens förskolor i förlängningen har ersatts med alternativa lokaler utifrån en ny samhällsstruktur. Utvecklingen av befolkningen i den mest centrala zonen går från 1822 st 2013 till mellan 5000-6000 personer år 2030. Detta innebär att merparten av befolkningsökningen i Nödinge fram till 2030 kommer att ske i de centrala delarna enligt FÖP.

Bostadstyper, boendeformer samt satsningar på specifika målgrupper kommer att påverka hur det framtida behovet av barnomsorg kommer att se ut i de centrala delarna. Utifrån dagens sammansättning och demografi i de centrala delarna i Nödinge samt med hänsyn taget till hur behovet av barnomsorg är fördelat på samtliga förskolor i Nödinge så kommer en befolkningsökning enligt ovan att kraftigt påverka behovet av barnomsorg i närområdet.

Utmaningen med att placera förskolor i de centrala delarna i Nödinge består framförallt i att tillgodose behovet av en tillräckligt stor utemiljö samt att erbjuda tillräckligt stora lokaler för att förskolorna inte skall bli allt för småskaliga och därmed svårare att driva ur en ekonomisk synvinkel. En förskola kan med fördel ha sin utemiljö i nära anslutning till en stadspark som kan bidra med synergieffekter för både verksamhet och allmänhet.

Trafik

De föreslagna stråken för cykel- och gångtrafik ses som ett välkommet inslag i Nödinge då det underlättar för invånarna att transportera sig mellan olika målpunkter på ett smidigare sätt än idag. Cykelboulevarden bör dock utformas på ett sådant sätt att det inte uppmuntrar till höga farter under skolornas och förskolornas verksamhetstid då den södra cykelboulevarden passerar alldeles utanför dagens skolstråk. I dagens Nödinge finns det en viss problematik kring mopedkörning som bör beaktas i det fortsatta arbetet med cykelboulevarderna.

De föreslagna lösningarna kring biltrafiken i Nödinge är problematiska med tanke på att flera av dem kommer i direkt anslutning till sektorns verksamheter. En förlängning av Klockarevägen som förbinder denna med Backavägen bedöms orsaka kraftiga ingrepp i Äppelgårdens utemiljö då det inte går att genomföra detta utan att bredda vägen. En breddning av vägen skulle medföra att stora delar av småbarnens utemiljö försvinner samtidigt som bilarna kommer alldeles inpå förskolans verksamhet vilket inte önskvärt. Om denna dragning skall genomföras önskar sektorn att dragning av viker av väster om förskolans utemiljö dras förbi Nödinge kyrka och via Kyrkvägen till Gamla Kilandavägen. På detta sätt påverkas verksamheten i betydligt mindre omfattning.

Sektor UKF anser inte att det är lämpligt att tillåta biltrafik genom skolstråket med anslutning till Gamla kilandavägen. Enligt förslaget går stråket alldeles utanför huvudingångarna på de båda skolorna. Även om det finns mycket att göra i utformningen av vägar så finns det tyvärr alltid de som inte följer intentionen med trafiklösningen och på det sättet utgör en fara för de barn som skall transportera sig till skolan. Förslaget innebär säkerligen en ökad bullerproblematik samt ökade utsläpp i barnens absoluta närmiljö.

Det finns ett behov av ytterligare stråk genom Nödinge samhälle för att kunna hantera en ökad befolkning. För att kunna få till ytterligare stråk i öst-västlig riktning föreslås att Rödklövergatan ansluts till Gamla Kilandavägen vid dagens vändplan för Storgårdens förskola. En sådan sträckning kommer att avlasta både Backavägen och Norra Kilandavägen. Den har även en mindre inverkan på sektorns verksamheter jämfört med övriga förslag vilket är positivt. Exakt utformning och dragning överläter sektorn till sakkunniga inom området.

Det föreslagna stråket mellan Fyrklövergatan och Patron Ahlmans Allé föreslår sektorn att den endast bör öppnas för gång och cykeltrafik då även denna passerar direkt utanför en förskola. Biltrafik kommer dessutom ofta att hamna i konflikt med barn- och unga på väg till sina skolor via dagens cykelvägar men även med den föreslagna cykelboulevarden.